

MUSEU
DE SUPORT
TERRITORIAL

Baix Ter

Memòria 2022

Museu de la
Mediterrània

Ajuntament de
Torroella de Montgrí

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

MEMÒRIA d'actuació

MST-Baix Ter 2022

Museu de la Mediterrània

Museu de Suport Territorial – Baix Ter

3a anualitat

Un projecte de:

Amb els municipis de:

 **Museu de la
Mediterrània**

Torroella de Montgri

Bellcaire d'Empordà

Fontanilles

Gualta

Palau-Sator

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Pals

La Tallada
d'Empordà

Ullà

Verges

Índex

	<u>pàg.</u>
INTRODUCCIÓ	3
OBJECTIUS MST-BAIX TER 2022	4
MUNICIPIS BENEFICIARIS MST-BAIX TER	6
CATÀLEG DE SERVEIS DEL MST-BAIX TER 2022	8
GESTIÓ DEL MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL	11
L'EQUIP	12
METODOLOGIA	14
EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA	15
SERVEIS BÀSICS	19
SERVEIS D'ASSESSORAMENT	20
SERVEIS D'INTERCANVI D'INFORMACIÓ	23
SERVEI DE DISPOSICIÓ / PRÉSTEC D'INFRAESTRUCTURES I UTILLATGE	25
SERVEI DE REPRESENTACIÓ	26
SERVEIS COMPLEMENTARIS	27
SERVEI DE GESTIÓ COMPARTIDA TEMPORAL	27
SERVEI DE PRODUCCIÓ I COMUNICACIÓ CONJUNTA D'ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I ÚS DEL PATRIMONI	29
SERVEI DE GESTIÓ MANCOMUNADA DE SERVEIS I PROGRAMES	32
SERVEI DE CREACIÓ DE VALOR PATRIMONIAL I CAPTACIÓ DE FINANÇAMENT	34
SERVEI D'INSPECCIÓ, D'ELABORACIÓ D'INFORMES	34
SERVEI D'ELABORACIÓ D'ESTUDIS, PLANS, DISSENYS	36
SERVEI DE FORMACIÓ	37

INTRODUCCIÓ

El document que es presenta a continuació és la memòria de les actuacions realitzades al llarg de l'any 2022 en el marc del programa **Museu de Suport Territorial-Baix Ter** que es desenvolupa des del **Museu de la Mediterrània** seguint les línies estratègiques promogudes pel Departament de Cultura a través del *Pla de Museus 2030-Pla de Museus de Catalunya*.

Aquesta anualitat suposa el tercer any en què s'actua com a Museu de Suport Territorial, coordinant les accions i projectes que afavoreixen les dinàmiques de gestió patrimonial als municipis del Baix Ter. Fet que dóna una certa perspectiva de l'evolució i el desenvolupament del projecte, amb unes línies cada vegada més definides i la concreció dels objectius específics en consonància amb les necessitats detectades al territori.

L'experiència en gestió tècnica, el coneixement i contacte directe amb el territori i els seus agents, i la capacitat operativa finançada pel programa de Museus de Suport Territorial, generen la connexió idònia per a convertir els projectes en realitats perceptibles.

Des del Museu de la Mediterrània mantenim la ferma voluntat de continuar la nostra aposta estratègica de treballar amb tots els agents del territori, consolidant el projecte i projectant un horitzó per generar recursos per a la societat del Baix Ter.

OBJECTIUS MST-BAIX TER 2022

Els principals objectius del Museu de Suport Territorial, com s'explica al *Pla Operatiu d'Actuació de l'annualitat 2022*, es basen en el desplegament d'una estratègia a llarg termini per a afavorir la implicació de tots els agents involucrats en el marc dels següents objectius generals:

- Desplegament d'una cartera de serveis destinats a **beneficiar** una selecció d'espais i **actius patrimonials estratègics** dels municipis beneficiats, que permetin l'augment de les seves capacitats amb impacte en el desenvolupament territorial.
- Creació d'un **espai definit de lideratge que gestioni** l'articulació i ordenament dels actius patrimonials del territori en estreta vinculació amb el seu context social.
- Implementació de mecanismes concrets per a la **promoció de la corresponsabilitat en la tasca patrimonial** territorial per part dels agents de referència.

Tot i això ens hem marcat diferents objectius més concrets i específics a assolir aquesta anualitat:

- Impuls d'accions conjuntes de tots els municipis beneficiaris tot creant **marca de Museu de Suport Territorial - Baix Ter**.
- Consolidació d'un **fil de comunicació permanent i directe** de relació entre el Museu de Suport Territorial i els municipis beneficiaris.
- **Coneixement** per part de tots els municipis beneficiaris **de l'abast de serveis** del Museu de Suport Territorial.
- Donar **visibilitat de les accions impulsades** a través de MST-BaixTer a la població general del territori, per crear comunitat i espais de pertinença.

Considerant que l'any 2022 ha estat la tercera anualitat d'aplicació del programa al territori, la prioritat ha estat donar continuïtat i reforçar les línies d'actuació que han demostrat tenir èxit en anualitats anteriors, sobretot aquelles que fan visible l'acció del projecte arreu del territori, així com també desplegar i potenciar línies de caràcter tècnic com l'elaboració d'informes, redacció de plans i oferta formativa.

El desenvolupament d'aquests objectius en el marc de l'anualitat 2022 queda definit amb més concreció en la cartera de serveis desglossada que es presenta més endavant.

MUNICIPIIS BENEFICIARIS MST-BAIX TER

Els municipis beneficiaris d'aquesta tercera anualitat d'aplicació del programa de Museu de Suport Territorial - Baix Ter han estat els mateixos que les anualitats anteriors, determinats per la diagnosi inicial elaborada durant la redacció del projecte general. Els vuit municipis següents, Bellcaire d'Empordà, Fontanilles, Gualta, Palau-sator, Pals, la Tallada d'Empordà, Ullà i Verges, amb l'afegit puntual en alguns dels serveis del propi municipi de Torroella de Montgrí - l'Estartit, sense el qual es perdria el sentit integral de la definició del territori, han estat els receptors dels serveis treballats des del projecte.

Aplicant la metodologia d'anàlisi, disseny d'actuacions, execució i avaluació que defineix aquest projecte des dels seus inicis, a partir de la identificació de les necessitats més rellevants a nivell patrimonial del territori i dels

intercanvis comunicatius amb cadascun dels municipis integrants, s'ha establert l'estratègia anual d'actuació del MST-Baix Ter.

Tenint en compte doncs, per una banda, la perspectiva global del territori i les connexions que s'hi generen, i per altra banda, concretant amb els municipis beneficiats les actuacions més convenients en cada cas, s'ha redactat el document de planificació que regeix el desenvolupament de l'any, el **POA-2022**.

El municipi ha estat el beneficiari en primera instància d'aquells serveis que li han pogut ser d'impacte positiu, i a conseqüència els elements patrimonials destacats a la diagnosi han esdevingut els punts de valor prioritaris on s'han centrat les línies d'actuació. Partint de la cartera de serveis bàsics, - assessorament, intercanvi d'informació, disposició i préstec d'infraestructures, i representació - s'ha complementat l'acció amb serveis complementaris que han estat demanats pels municipis o des de la iniciativa del Museu de Suport Territorial s'han considerat interessants de desenvolupar.

Un dels objectius que s'ha posat especial èmfasi entre els municipis integrants i l'estructura de MST-Baix Ter és l'impuls d'aquelles accions conjuntes que permeten crear comunitat, autoconeixença i sentit de pertinença per a tots els públics (activitats de descoberta i aprofundiment del territori, creació de recursos per a la investigació, formació en l'àmbit patrimonial, etc.) així com també el suport principal o secundari en l'elaboració d'informes, de plans i estudis que beneficien, amb la seva capacitat de projecció, els actius patrimonials estratègics del territori.

CATÀLEG DE SERVEIS DEL MST-BAIX TER 2022

El contingut que es presenta a continuació és la memòria d'actuació del programa Museu de Suport Territorial de l'any 2022 desenvolupat a l'àmbit del Baix Ter. Sota aquestes línies, s'hi presenta un quadre-resum de les diverses línies d'acció que s'han treballat en cada modalitat de servei definit pel programa.

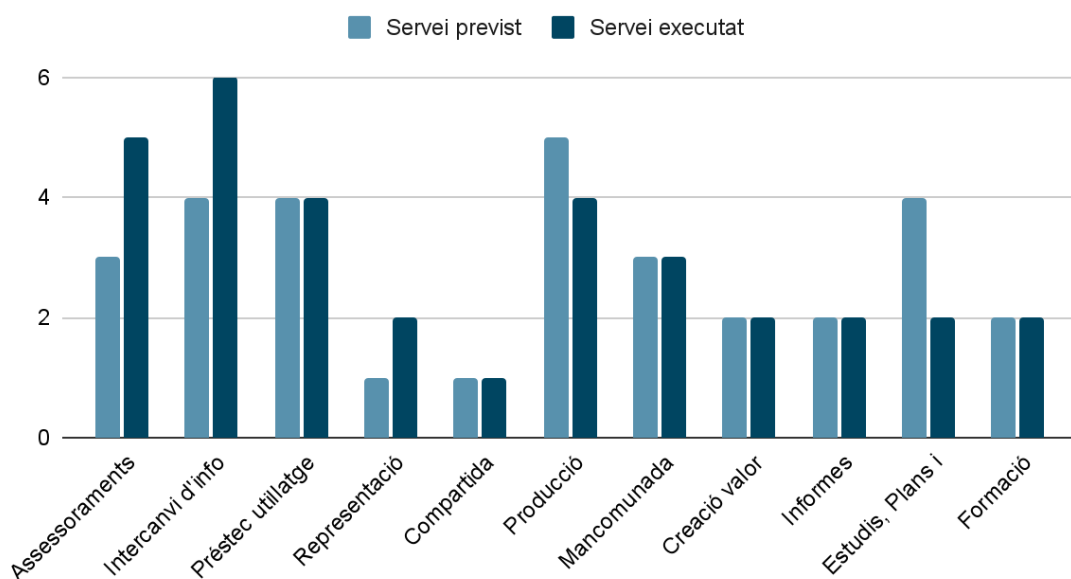
servei bàsic	línies d'acció
01.Assessorament	- Finestra oberta d'acompanyament tècnic amb assessoraments de nivell 1, nivell 2 i nivell 3. - Nivell 1; Borsa de professionals, Ús de logotips, Sistemes de divulgació patrimonial - Nivell 2; Estat d'elements constructius (Llabià-Fontanilles) - Nivell 3; Criteris de disseny museogràfic per a Ca la Pruna (Pals)
02.Intercanvi d'informació	- Espai web - Butlletí informatiu trimestral - Reunions amb els municipis beneficiaris - Elaboració d'articles per a publicacions municipals - Enquestes de satisfacció i valoració de diverses activitats - Instituts ben documentats; Recull bibliogràfic als Instituts del territori
03.Disposició i préstec d'infraestructur	- Espai de recepció del museu per a la promoció d'elements patrimonials i activitats dels municipis beneficiaris - Suport en difusió a xarxes socials d'activitats diverses

es i utilitatge	• Cessió en préstec de material per a la realització d'activitats patrimonials als municipis beneficiaris
04.Representació	• Visita tècnica dels MST de Catalunya • Reunió als veïns propietaris dels elements Aeròdrom de Canet.
servei complementari	
05.Gestió compartida temporal	• Gestió tècnica del MST Baix Ter (coordinació)
06.Producció i comunicació conjunta d'activitats patrimonials	• Cicle "Apropa't al Baix Ter" - Setmana Santa • Inauguració dels plafons patrimonials de Bellcaire d'Empordà • II Cicle de "Sortides pel Baix Ter" • Xè Fòrum de Recerca del Baix Ter
07.Gestió mancomunada de serveis i programes	• Conferència "Desenterrant l'Empordà" a Ullà • Recull bibliogràfic del Baix Ter • Connexió escoles – realització d'activitats educatives als centres educatius
08. Creació de valor patrimonial i captació de finançament	• Col·laboració a les Jornades "Atac i Defensa" a l'Aeròdrom 318 de Canet de La Tallada

09. Inspecció i elaboració d'informes	• Memòria per a la declaració de BCIL de l'Aeròdrom republicà 318 de la Tallada d'Empordà • Informe tècnic de resposta a al·legació presentada a la Memòria del BCIL de l'Aeròdrom republicà 318 de la Tallada d'Empordà
10. Estudis, plans i dissenys	• Pla integral d'activitats d'Ullà i Gualta
11. Formació	• Formació per a càrrecs electes i tècnics de les administracions locals "Compatibilitats en Patrimoni i energies renovables" • Formació en patrimoni local de Gualta "Amfitrions del territori"

Així mateix, tot seguit es presenta una gràfica on s'observa la quantitat numèrica de serveis executats durant l'any 2022 en relació la quantitat de serveis previstos segons el Pla Operatiu Anual del 2022 (POA-2022).

Any 2022 - tercera anualitat

Es pot apreciar, segons les dades representades gràficament, que els serveis executats s'ajusten en gran mesura a la previsió de serveis dissenyada al POA-2022. Ja que, malgrat el marge de modificació que es pot donar al llarg de l'annualitat, la previsió de serveis és significativament conforme als que inicialment s'han planificat.

Els serveis que han superat en nombre la previsió són 01.Assessoraments, 02. Intercanvi d'informació i 03. Representació, ja que es partia d'una previsió de mínims seguint la tendència dels serveis executats en anualitats anteriors, i finalment s'han realitzat més actuacions de les previstes. Per altra banda, alguns dels serveis prestats han quedat un punt per sota el nombre absolut de serveis previstos, com és el cas de 06.Producció i comunicació conjunta d'activitats patrimonials, i 10.Estudis, plans i dissenys, ja que no s'han executat algunes de les accions projectades per motius diversos, alguns d'ells per dilatació de terminis en projectes propis d'algun municipi en concret, o bé per un desenvolupament imprevisible del cronograma anual.

La valoració general del nivell on ha arribat el programa en quant a serveis prestats als municipis beneficiaris és altament satisfactòria ja que , a grans trets, s'ha complert gran part de la previsió en la planificació inicial (POA-2022), i en alguns casos l'expectativa s'ha superat a nivell quantitatiu, però sobretot, qualitatiu.

GESTIÓ DEL MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL

El desenvolupament del projecte Museu de Suport Territorial - Baix Ter en la seva actuació l'any 2022 s'ha basat, com en anualitats passades, en la metodologia de planificació, desenvolupament i execució, seguiment i avaluació de diverses accions i programes conjunts que s'han anat portant a terme.

Per tal de portar totes aquestes tasques endavant s'ha treballat a partir d'un equip configurat per personal intern del Museu de la Mediterrània que ha destinat part de la seva jornada al disseny, desenvolupament i seguiment de les accions del Museu de Suport Territorial, una coordinadora específica dels serveis a donar als beneficiaris, i els complements que s'han considerat necessaris per part d'empreses externes.

L'EQUIP

Per part del Museu de la Mediterrània hi ha hagut el treball de sis persones que han tingut una dedicació específica en cada un dels seus casos. En el projecte MST Baix Ter hi ha treballat el següent personal:

- Gerard Cruset – director del Museu de la Mediterrània
- Irene Vilavedra – gestora administrativa del Museu de la Mediterrània
- Úrsula Olmos – tècnica de l'àrea educativa del Museu de la Mediterrània
- Eva Ramió – tècnica del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània
- Fina Simon - responsable del Fons de Reserva del Museu de la Mediterrània

- Judith Espinosa i Marta Clapera– personal àrea d'atenció al públic del Museu de la Mediterrània

DIRECCIÓ Gerard Cruset Galceran			
COORDINACIÓ MST-Baix Ter Èlia Bantí i Alabau Planificació del projecte / Enllaç amb els municipis beneficiaris / Enllaç amb les àrees de treball i diversos professionals de servei extern			
ATENCIÓ AL PÚBLIC Judith Espinosa i Marta Clapera	ADMINISTRACIÓ Irene Vilavedra	ÀREA EDUCATIVA Úrsula Olmos	CENTRE DE DOCUMENTACIÓ i FONS DE RESERVA Eva Ramió i Fina Simon
Espai de recepció i promoció dels elements patrimonials dels municipis beneficiaris Gestió d'inscripcions a les activitats	Gestió pressupostària Gestió facturació i convenis	Producció de propostes educatives pel territori Execució de les activitats als centres	Recull Bibliogràfic del Baix Ter Fòrum de Recerca Baix Ter Creació de tallers patrimonials

Per altra banda hi ha hagut la figura de coordinació del projecte MST-Baix Ter que ha estat portat a terme per Èlia Bantí. Aquesta és una figura clau pel desenvolupament del projecte i que sota la coordinació i supervisió de la direcció del Museu de la Mediterrània ha portat endavant les següents tasques:

- Planificació del projecte
- Elaboració de memòries, informes i documents
- Coordinació de les diferents àrees de treball pròpies del Museu
- Coordinació de les reunions de treball i enllaç amb els municipis beneficiaris
- Coordinació i contacte amb proveïdors de serveis externs
- Planificació de les accions i serveis, participació en la seva implementació i realització de les valoracions dels resultats obtinguts
- Suport tècnic més especialitzat en l'àmbit de la comunicació i gestió web
- Altres tasques de suport com captació de recursos i subvencions, intercanvi d'informació, etc.

METODOLOGIA

Per tal de dur a terme una gestió eficient i eficaç d'un projecte de les característiques de Museu de Suport Territorial Baix Ter és important fer una planificació per poder assolir els objectius proposats inicialment.

La metodologia que hem aplicat, com en les dues anualitats anteriors del projecte, ha estat basada, en un **procés de planificació** tenint en compte la diagnosi realitzada, les necessitats recollides en converses amb els municipis i l'adequació a les línies estratègiques del programa.

Per altra banda, la **materialització de les actuacions** a través de l'execució de les accions plantejades, tot emprant eines d'organització per facilitar el seguiment d'objectius i temporitzat com cronogrames, taules, i altres eines d'organització.

I finalment, un **procés d'avaluació** a través de la valoració interna i de les avaluacions externes rebudes de part dels municipis, les persones col·laboradores i els propis participants a diverses activitats. Aquest sistema d'avaluació ens permet obtenir observacions que ens donen base per a plantejar les actuacions i els objectius de manera més òptima i aplicar-ne les millores necessàries.

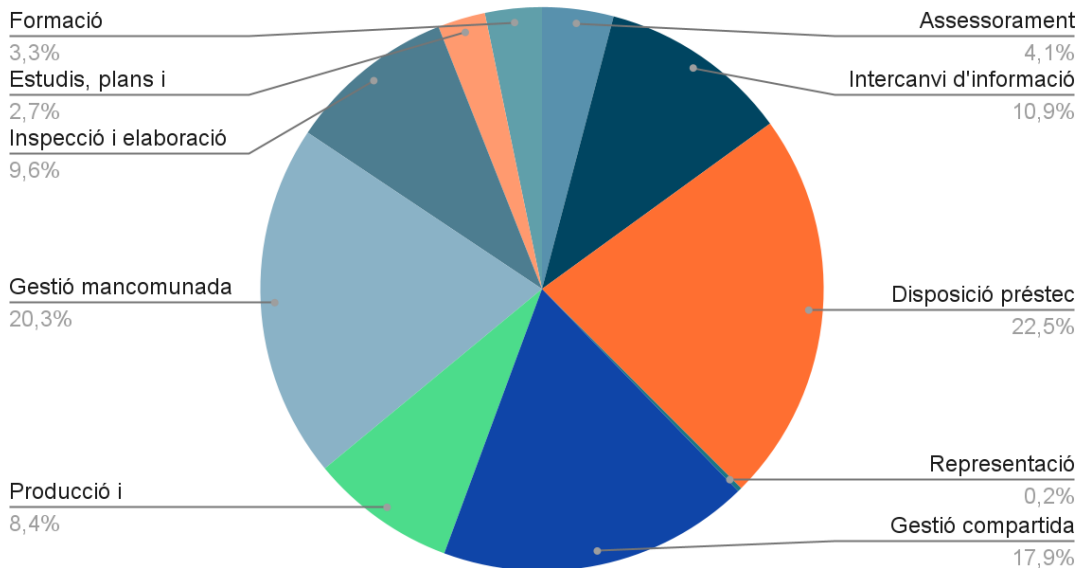
Pensem que d'aquesta manera avançarem cap als objectius del programa d'una manera coherent, efectiva i participativa.

EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Per a una gestió acurada i ben organitzada, es fa un repartiment pressupostari segons la planificació anual presentada. A continuació es presenta desglossat el cost econòmic de cadascun dels serveis bàsics i complementaris segons la suma de les factures que al llarg de l'annualitat s'han rebut per a serveis prestats. Cal tenir en compte que hi ha 4 serveis –01.Assessorament, 02.Intercanvi d'informació, 05.Gestió compartida temporal i 10.Estudis, plans i dissenys– que es facturem conjuntament com a coordinació tècnica del projecte, ja que són tasques que es realitzen dins aquest servei.

servei bàsic	cost econòmic
01.Assessorament	1.200,00€
02.Intercanvi d'informació	3.200,00€
03.Disposició i préstec d'infraestructures i utilitatge	6.584,62€
04.Representació	69,13€
.Despesa indirecta	2.922,5€
servei complementari	
05.Gestió compartida temporal	5.245,93€
06.Producció i comunicació conjunta d'activitats patrimonials	2.452,76
07.Gestió mancomunada de serveis i programes	5.960,00€
08. Creació de valor patrimonial i captació de finançament	0,00€
09.Inspecció i elaboració d'informes	2.826,56€
10.Estudis, plans i dissenys	800,00€
11.Formació	955,20€

Execució pressupostària

A través del gràfic anterior es pot percebre percentualment quina part del pressupost destinat al programa es relaciona amb cada servei que es defineix a les línies d'actuació.

Les línies de servei on es destinen més recursos són la **Disposició i préstec d'infraestructures i utilitatge**, ja que contempla els serveis conjunts d'atenció al públic en l'espai de recepció del museu que tenen una especial intensitat els mesos d'estiu, on es difonen les accions del projecte i característiques dels municipis participants; així com la línia de **Gestió mancomunada** que inclou la dedicació de la persona responsable de les accions de recerca i arxiu vinculades al Centre de Documentació.

Tot seguit el **servei de Gestió compartida** que correspon a la tasca de coordinació del projecte, que com a tal gestiona: assessoraments, gestió informativa, contactes, mailing, edició de butlletins, edició de la pàgina web, representació, coordinació amb direcció i diverses àrees del museu,

elaboració de memòries i propostes d'acció general, d'assistència i seguiment a accions derivades del projecte, etc. És una part fonamental per a l'execució del projecte i que suposa el 17,9% del pressupost.

Pel que fa el servei d'**Intercanvi d'informació**, i del d'**Inspecció i elaboració d'informes**, han guanyat percentatge de dedicació econòmica respecte les altres anualitats ja que, per exemple, aquest any l'elaboració de la Memòria tècnica per la declaració de BCIL de la Tallada d'Empordà ha suposat una important inversió en recursos econòmics i de dedicació en temps.

Per altra banda el servei de **Producció i comunicació conjunta d'activitats patrimonials** ha disminuït el seu percentatge en favor d'altres serveis que han adquirit més presència, ja que s'ha equilibrat equitativament la totalitat del pressupost. Malgrat això, s'ha donat continuïtat a la realització d'activitats obertes al públic amb una freqüència fins i tot superior a altres anualitats.

Finalment, els serveis que tenen una presència més discreta en quant a repartiment del pressupost, són el servei d'**Estudis, Plans i Dissenys** i el servei de **Formació**, fet que no va en detriment de la seva execució i que a través d'aquests serveis s'executen accions d'impacte i reconeixement molt positives.

SERVEIS BÀSICS

SERVEIS D'ASSESSORAMENT

Els serveis d'assessorament són el primer dels serveis bàsics i fonamentals que ofereix el projecte MST ja que respon a l'objectiu de respondre, en primera instància, qualsevol consulta relacionada amb temàtica patrimonial dels municipis. Per tant és un servei poc planificable, ja que l'activitat pròpia depèn de les sol·licituds rebudes per part dels municipis beneficiaris en funció dels dubtes o problemàtiques diverses que aquests puguin tenir.

Enguany, el servei d'assessorament s'ha organitzat com una finestra oberta d'acompanyament tècnic diferenciada en tres nivells en funció de la complexitat de resolució de cadascun dels serveis sol·licitats.

A continuació detallem les diferents accions d'assessorament que hi ha hagut a instància dels municipis, en els tres nivells contemplats:

- **Assessorament de Nivell 1 (bàsic);** serveis d'assessorament als municipis de Verges, Bellcaire i La Tallada d'Empordà resolts a través d'intercanvi d'un o més correus electrònics o trucades telefòniques.
 - *Borsa de professionals;* proporcionar al municipi una proposta de professionals per a poder assumir projectes patrimonials específics gestionats pel municipi.
 - *Ús de logotips i imatge corporativa;* assessorament en la correcta utilització de logotips a documents i cartelleria.
 - *Sistemes de divulgació patrimonial;* assessorament en mètodes i recursos per a difondre elements patrimonials a diverses tipologies de públic.

- **Assessorament de Nivell 2 (tècnic);** servei d'assessorament d'ofici al municipi de Fontanilles (Llabià) realitzat a través de visita tècnica i amb retorn especialitzat.
 - *Inspecció de l'estat d'elements constructius de la portalada de Sant Romà de Llabià.* Degut a una informació rebuda a través de les xarxes socials, es detecten desperfectes a les impostes de la porta de l'església. Es realitza visita tècnica amb professionals de la restauració i conservació. Se'n valoren les actuacions realitzar amb altres tècnics de patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, que coincideixen en l'espai.
- **Assessorament de Nivell 3 (especialitzat);** servei d'assessorament per a l'espai de Ca la Pruna de Pals, requereix contacte amb tercers i informació específica documentada.
 - Criteris de disseny museogràfic pel projecte de Ca la Pruna, que inclou assessorament documental de propostes de licitació, procediment i pressupostos del projecte museològic i museogràfic. Es realitza informe escrit donant assessorament en aspectes de l'avantprojecte, la creació de contingut museològic, el projecte museogràfic, i la producció museogràfica. Facilitant també exemples de projectes amb característiques similars, i relació d'empreses amb experiència en l'elaboració de projectes de tipologia semblant.

Inspecció de l'estat d'elements constructius de la portalada de Sant Romà de Llabià. (Febrer 2022)

Edificació de Ca la Pruna de Pals, equipament pel qual s'ha realitzat assessorament pels criteris de disseny museogràfic.

SERVEIS D'INTERCANVI D'INFORMACIÓ

Des del Museu de la Mediterrània com a Museu de Suport Territorial - Baix Ter s'ha continuat treballant per produir un flux d'informació cap als municipis i els equipaments culturals del territori per a generar elements informatius d'interès per als beneficiaris del programa.

Els diversos espais i recursos comunicatius han estat els que es detallen a continuació:

- **Espai web.** S'ha continuat actualitzant periòdicament l'espai digital destinat al [projecte MST-Baix Ter](#) dins la pàgina [web del Museu de la Mediterrània](#) per a que esdevingui una eina de consulta, comunicació i descobriment dels aspectes i accions vinculades al programa. S'hi han creat espais per a conèixer les novetats i s'hi pot trobar la documentació vinculada amb el programa de manera àgil i senzilla.
- **Butlletí informatiu trimestral** del MST Baix Ter. S'ha donat continuïtat a la publicació del butlletí amb una temporització trimestral, que ha aplegat tota la informació generada entorn del projecte, i aquest s'ha tramès puntualment als municipis beneficiaris i als contactes que s'han anat vinculant al programa, fent cada vegada més gran la quantitat de persones receptores del butlletí. A més a més, és un document accessible al públic general a través de l'espai visible de la pàgina web del MST Baix Ter. Aquest butlletí ha estat una eina molt acceptada per tots els beneficiaris, per la transparència en el projecte ja que d'aquesta manera han pogut ser coneixedors de totes les accions realitzades dins el projecte MST Baix Ter, i per ser una font d'idees per alguns beneficiaris que ens han demanat replicar accions que havien vist publicades d'altres municipis.

- **Reunions amb els municipis beneficiaris.** S'han realitzat reunions individuals amb tots els municipis per a fer seguiment, propostes, planificació, i establir accions i necessitats de suport específiques.
- **Elaboració d'articles per a publicacions municipals.** En els casos que ens ho han sol·licitat hem redactat articles explicatius del projecte de MST-Baix Ter per a publicar en revistes d'àmbit local. Així com també hem fet textos resum d'activitats produïdes per MST-Baix Ter portades a terme en alguns dels municipis, per tal de ser publicats en aquestes revistes municipals o en altres suports comunicatius.
- **Enquestes de satisfacció i valoració** de diverses activitats i de l'annualitat 2022 als participants i als municipis beneficiaris del programa respectivament. Per a obtenir un retorn de la visió i valoració de les accions del projecte MST-Baix Ter s'han elaborat diverses enquestes que s'han fet arribar a les persones directament beneficiàries d'aquestes accions, així com també el formulari de valoració anual que es transmet cada any als municipis. El resultat d'aquestes enquestes ens proporcionen dades, observacions i opinions sobre les accions executades, que faciliten el plantejament de millores, reconsideració o consolidació d'algunes activitats.
- **Instituts ben documentats;** en el marc de les accions de promoció i posada en coneixement del recurs Recull bibliogràfic del Baix Ter s'ha fet arribar als instituts públics i concertats del territori l'accés a la bibliografia homònima actualitzada mensualment. Com a recurs per a l'alumnat i el professorat d'aquests centres que, en certs nivells promouen la realització de treballs d'investigació i recerca.

SERVEI DE DISPOSICIÓ / PRÉSTEC D'INFRAESTRUCTURES I UTILLATGE

Des del MST Baix Ter s'ha continuat facilitant i posant a disposició dels beneficiaris del projecte totes aquelles infraestructures físiques i virtuals que permeten donar visibilitat i resposta a necessitats detectades als municipis.

- **Préstec de diferents espais físics del Museu de la Mediterrània** als beneficiaris del MST Baix Ter. Especialment l'espai de recepció i informació s'ha emprat com a punt de difusió i espai informatiu de les possibilitats de visita al territori incloent els elements d'interès i activitats patrimonials dels municipis en l'oferta que difon el personal d'atenció al públic quan atén al públic del museu.

L'auditori, el Centre de Documentació, les sales de reunions, diferents magatzems i altres espais dels quals disposa el Museu de la Mediterrània han estat a disposició de tot el conjunt de beneficiaris, tot i que aquesta anualitat no se n'ha fet ús.

- **Suport en difusió d'activitats cedint espais** a les **xarxes socials** del museu (Facebook, Twitter, Instagram i Youtube) per tal que aquestes siguin també un altaveu pels municipis beneficiaris. S'han difós i promocionat activitats patrimonials i culturals com l'Exposició de la Sopa de Verges, la Processó de Verges, Bandera de Catalunya de Bellcaire d'Empordà i l'aplec Bellcaire lletraferit.
- **Cessió en préstec de material d'utilitatge** del Museu de la Mediterrània (material audiovisual, i material per fer visites), als municipis per a poder realitzar les activitats patrimonials, promogudes des de MST-Baix Ter, amb les òptimes condicions.

SERVEI DE REPRESENTACIÓ

Com a figura representativa dels municipis beneficiaris del projecte davant d'altres institucions, equips tècnics o públic en general, el Museu de Suport Territorial-Baix Ter ha actuat en dues ocasions concretes durant aquesta anualitat, però sempre ha mantingut la perspectiva de ser representant del territori en les situacions diverses on ha intervingut.

A continuació es detallen les característiques dels serveis executats;

- En el cas concret de **recepció de la visita tècnica del Servei de Museus i de la resta de museus** que actuen com a **Museu de Suport Territorial** en el seu àmbit, que tingué lloc el mes d'abril, MST-Baix Ter va actuar com a amfitrió alhora que representant de tots els municipis. La visita va mostrar projectes desenvolupats *insitu* a tres dels municipis, però va ensenyar la cohesió física de tot el territori, fent una visió panoràmica dels 9 municipis participants.
- Per altra banda, va tenir lloc una **reunió de veïns propietaris de parcel·les amb elements declarats BCIL** a la Tallada d'Empordà on es va participar com a representació del projecte tot exposant la part d'elaboració de la Memòria tècnica per a la declaració de BCIL dels elements de l'Aeròdrom republicà.

El servei de representació és una línia que s'ha començat a impulsar però cal reforçar-la, mantenint atenció a totes les possibilitats i propostes d'intervenció que es presentin, per a formular un valor de referència al territori que pugui ser conegut per altres institucions pròpies o alienes.

SERVEIS COMPLEMENTARIS

SERVEI DE GESTIÓ COMPARTIDA TEMPORAL

El servei de gestió compartida temporal del projecte de Museu de Suport Territorial inclou aquelles accions de gestió que s'han tirat endavant a partir del treball conjunt i coordinat entre el Museu de la Mediterrània i els beneficiaris del projecte. Es tracta d'accions, activitats o produccions de recursos compartits per al servei i ús de tots els beneficiaris. Aquest servei també inclou aquella tasca interna de planificació de totes les accions generades en el marc del programa. Aquestes tasques han comportat una dedicació i inversió en temps tant per part de l'equip del Museu de la Mediterrània com d'alguns agents externs.

- Des del Museu de la Mediterrània s'han realitzat les **tasques de gestió del programa de Museu de Suport Territorial - Baix Ter**, així com el seguiment dels treballs per garantir el compliment dels objectius proposats al projecte. La dinamització i cura integral dels serveis inclosos al programa s'han portat a terme des d'un binomi de direcció i coordinació, complementat amb les dedicacions pròpies del personal de les diverses àrees del museu.

Aquest cos d'acció ha generat les tasques d'implementació i desenvolupament, el seguiment i els mètodes d'elaboració dels serveis a través d'informes, memòries d'actuació, valoracions internes i externes, així com també les diverses reunions, sessions de treball i formació que ha requerit el projecte.

SERVEI DE PRODUCCIÓ I COMUNICACIÓ CONJUNTA D'ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I ÚS DEL PATRIMONI

El Museu de Suport Territorial - Baix Ter actua com a un dels motors per a impulsar i coordinar la comunicació i difusió conjunta de l'oferta cultural del territori. A més a més ha estat generador del foment de nous usos del patrimoni en el marc de la innovació en la producció i programació cultural. La bona experiència en aquest camp de les anualitats passades ha fet que aquest hagi estat, de nou, un dels serveis més promoguts i consolidats del programa.

A continuació es mostren les diferents accions que s'han executat durant l'any 2022:

- **Cicle “Apropa’t al Baix Ter”-** (Setmana Santa); com a nova proposta de dinamització del patrimoni cultural i natural del territori, arran del treball de planificació prèvia, i tenint en compte les necessitats detectades als diferents municipis, enguany es va organitzar una primera edició del cicle d'activitats i tallers “Apropa’t al Baix Ter”. El període vacacional de Setmana Santa es va concebre com un temps idoni per a oferir, en aquells municipis on no s'hi realitzen activitats tradicionals pròpies de l'època, un programa d'activitats itinerants els matins de dilluns a divendres. La mesura va reunir una nombrosa demanda del públic per a participar en les activitats i tallers que s'hi oferien. Un total de 112 usuaris i 5 professionals coneixedors del patrimoni del territori del Baix Ter varen participar de les activitats del cicle.
- La producció de continguts i la materialització conjunta dels **plafons patrimonials de Belcaire d'Empordà** va portar a programar una **visita d'inauguració** d'aquests plafons durant el mes de maig. La formulació

d'una ruta pels carrers del nucli del municipi, està pensada per poder fer-se de manera autònoma, així com en moments puntuals i prèviament notificats es pot programar una visita guiada on els plafons són merament un punt de suport al discurs de la persona que assumeix el guiatge. En aquest cas, la visita fou guiada i va donar el tret inaugural a la col·locació definitiva dels plafons patrimonials a Bellcaire d'Empordà.

- Com a impuls de l'activitat patrimonial a tots els municipis que són beneficiaris del projecte s'ha programat de nou, com a segona edició, el **Cicle de “Sortides pel Baix Ter”**, una proposta per a dinamitzar el territori amb diverses activitats al llarg de tot l'estiu. Durant els mesos de juliol i agost, cada dissabte s'ha programat una proposta diferent a un municipi beneficiari del projecte, portant així nous públics als pobles i potenciant la participació dels propis veïns i veïnes dels mateixos a les sortides, tallers o visites guiades realitzades.

Donant continuïtat a la programació d'una oferta de proximitat, lligada al territori i de temàtiques diverses (visita guiada històrica, sortida natural, taller familiar), s'ha comptat de nou amb una nombrosa assistència de públic. Un total de 181 persones han participat de les diverses activitats i tallers. Les inscripcions prèvies s'han gestionat des de l'àrea d'atenció al públic del museu, i les diferents activitats han estat contractades a empreses o persones externes especialitzades amb cadascuna de les temàtiques al territori. Un total d'11 professionals coneixedors del patrimoni del territori han assumit l'encàrrec de dur a terme les diverses activitats i tallers. La comunicació de les activitats s'ha dut a terme tant des de les vies comunicatives habituals del museu com per part dels municipis que

han comunicat de manera conjunta les respectives activitats als seus pobles.

- El 2022 s'ha portat a terme la desena edició del **Fòrum de Recerca del Baix Ter**. El Fòrum de Recerca és la materialització d'un dels grans objectius del Centre de Documentació, recollir i ser l'altaveu de les diferents recerques i treballs relacionats amb el territori del Baix Ter. El Fòrum de Recerca és una activitat on a partir de comunicacions de deu minuts la comunitat científica i els investigadors locals poden difondre a la ciutadania els seus treballs sobre el territori més proper. Aquest any, seguint el model d'itinerància de l'activitat, s'ha dut a terme al municipi de Fontanilles. Això ha suposat, de nou, la col·laboració específica i compartida amb les persones representants del municipi per a preparar la jornada de la manera més acurada possible. El Fòrum de Recerca és una activitat gestionada per la responsable del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània, i que dóna visibilitat al concepte territorial del Baix Ter que prioritza i promou el projecte de MST-Baix Ter.

Recull d'imatges de les diverses activitats del cicle "Sortides pel Baix Ter" (estiu 2022)

SERVEI DE GESTIÓ MANCOMUNADA DE SERVEIS I PROGRAMES

Un dels objectius complementaris que planteja el programa de Museu de Suport Territorial és el d'incidir en la vessant de reforçar la proactivitat dels municipis per a l'execució conjunta de serveis. En aquest cas, durant l'anualitat 2022 s'ha donat continuïtat a la línia de desenvolupament de projectes que compten amb la col·laboració i el treball en xarxa dels municipis, tot apostant també per noves accions que impliquen de manera mancomunada els municipis participants. En els serveis de gestió mancomunada i programes s'ha treballat específicament les següents accions:

- **Conferència “Desenterrant l'Empordà” a Ullà;** partint de la necessitat de treballar conjuntament amb els municipis, però també creant noves aliances amb àrees del museu, s'ha executat de manera coordinada una de les jornades del cicle de conferències “Desenterrant l'Empordà” promogut pel Fons de reserva del museu. Aquesta conferència, dedicada a difondre els continguts i característiques d'una excavació arqueològica portada a terme al municipi d'Ullà, ha estat una situació idònia per a per partícip el municipi com a seu de la jornada, amb la gestió conjunta del Fons de reserva del Museu de la Mediterrània i el suport del MST-Baix Ter.
- Des del Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània s'ha donat continuïtat al projecte de documentació del territori a través del **Recull bibliogràfic del Baix Ter**. Aquesta acció elabora el registre de referències bibliogràfiques dels actius patrimonials existents al territori del Baix Ter i les referències als municipis en general per a facilitar la investigació i la recerca. Aquesta és una acció que s'impulsa des de l'inici del projecte i que ja ha recollit prop de 700 referències, i s'anirà allargant al llarg del temps ja que hi ha una feina constant i

exhaustiva d'anar dotant aquest recull de més cites bibliogràfiques. El projecte s'ha posat a l'abast de qualsevol usuari que estigui interessat a realitzar consultes sobre aquestes bibliografies a través de la pàgina web del Museu de la Mediterrània i se segueix treballant progressivament en la seva contínua actualització i difusió.

- **Connexió escoles - realització d'activitats educatives als centres educatius;** les activitats educatives elaborades especialment per a executar-les als centres educatius dels municipis vinculats al projecte, han tingut, en aquesta segona anualitat en què s'han ofert, una bona acollida a les escoles. Així, alguns dels centres educatius dels municipis del projecte han pogut oferir als seus alumnes una proposta d'activitats gratuïtes, de coneixement del territori des de la perspectiva històrica i social, i natural. Una programació per a apropar al públic escolar el patrimoni del territori i generar una dinàmica de cohesió i sentit de pertinença a les generacions del futur.

S'han beneficiat de la proposta educativa dues escoles i set grups classe d'aquestes, fet que representa un total de 169 alumnes del territori.

Activitats educatives a l'entorn proper dels centres educatius (juny 2022)

SERVEI DE CREACIÓ DE VALOR PATRIMONIAL I CAPTACIÓ DE FINANÇAMENT

El servei de creació de valor patrimonial s'ha començat a materialitzar aquesta anualitat en forma de suport, imatge i presència a diversos espais de difusió patrimonial. Considerem que tot el treball que s'ha anat desenvolupant des del programa va consolidant la creació del valor patrimonial pretès en els objectius del projecte inicial i tanmateix requereix un reforç per a potenciar-lo i difondre'l amb tota la intensitat possible.

Durant aquesta anualitat 2022 s'han realitzat les accions següents:

- S'ha col·laborat en l'organització de les **Jornades “Atac i Defensa” a l'Aeròdrom de Canet de La Tallada**; a requeriment dels organitzadors de les conferències, s'ha donat presència i suport al marc de l'acte, considerant que es tracta d'una situació on es concreta el valor patrimonial dels elements del territori. En el cas concret de l'Aeròdrom de la Tallada s'ha treballat amb intensitat des de diferents serveis per a donar suport en el desenvolupament d'accions per al seu reconeixement, conservació i difusió.
- **Convocatòries de subvenció pública**; a través dels canals habituals d'informació als municipis s'han comunicat algunes vies de subvenció pública o canals de finançament adequades a l'objectiu patrimonial que han estat convocades per diverses institucions.

SERVEI D'INSPECCIÓ, D'ELABORACIÓ D'INFORMES

El servei d'inspecció i elaboració d'informes tècnics vinculats al patrimoni ha donat cobertura a les demandes indicades pels municipis o a la consideració tècnica per part del MST Baix Ter. Durant aquesta anualitat 2022 han estat les següents:

- S'ha realitzat la **Memòria tècnica per a la declaració de BCIL** de diversos elements de l'**Aeròdrom republicà 318 de la Tallada d'Empordà**. A instàncies del municipi de La Tallada d'Empordà s'ha redactat una memòria tècnica molt exhaustiva i detallada per tal de fer els tràmits corresponents amb les institucions comarcals per a la declaració de Béns Culturals d'Interès Local. El document íntegre es pot consultar al següent enllaç ["Informe tècnic per a la declaració de BCIL dels elements de l'Aeròdrom republicà 318 de Canet de la Tallada \(La Tallada d'Empordà\)"](#)
- Com a conseqüència de l'anterior informe tècnic un particular ha presentat una al·legació i a instàncies del Consell Comarcal del Baix Empordà, des de MST-Baix Ter s'ha realitzat un **Informe de resposta a l'al·legació** presentada, amb la justificació de criteris de protecció al conjunt patrimonial de l'Aeròdrom.

SERVEI D'ELABORACIÓ D'ESTUDIS, PLANS, DISSENYS

Com a servei de planificació estratègica i disseny, el MST-Baix Ter assumeix les iniciatives que li són viables d'elaborar tècnicament amb els recursos humans de què disposa, o bé, actua com a punt de suport per a la recerca de professionals externs que puguin executar els projectes que cal dur a terme.

El MST-Baix Ter ha rebut durant aquesta anualitat dues peticions que s'han formalitzat en l'elaboració d'un document integral de planificació d'activitats.

Tot seguit es detallen les intervencions relacionades amb aquest servei d'elaboració d'estudis, plans i dissenys.

- S'han elaborat els dissenys en format **proposta de la planificació integral d'activitats pels pobles d'Ullà i Gualta** respectivament. Responent a la demanda d'assessorament i suport en el desenvolupament d'una programació d'activitats en l'àmbit de patrimoni cultural per part d'ambdós consistoris, el MST-Baix Ter ha proposat una sèrie d'accions a realitzar. Per tal de tenir una òptima capacitat organitzativa i experiència en el contingut de les activitats s'ha previst de compartir amb aquests municipis, Ullà i Gualta, algunes activitats que habitualment el Museu de la Mediterrània programa a la seu ubicada a Torroella de Montgrí. L'objectiu d'aquest document és oferir un ventall d'activitats patrimonials que reforcin el coneixement i el vincle amb el patrimoni, la història i l'entorn dels municipis. Així com també que aquestes vagin adreçades a diverses tipologies de públic, per a ser motivadores per a totes les edats. L'aplicació del Pla ha estat executat de manera parcial als dos municipis, per la qual cosa, si escau es procedirà a millorar les tasques de seguiment per a donar compliment a la planificació prevista.

SERVEI DE FORMACIÓ

Aquesta anualitat 2022 el servei de formació s'ha concretat, per una banda, en l'execució d'una **proposta formativa destinada als càrrecs electes i personal tècnic** de les administracions locals dels municipis beneficiaris del programa MST-Baix Ter, i per altra banda, d'un **programa formatiu en patrimoni local** destinat al públic general i portat a terme al municipi de Gualta.

L'oferta formativa es defineix en les dues vessants de públic destinatari, un de més polític i tècnic i l'altre de públic general, per abarcar dues funcions per les quals està pensada. La formació de caire tècnic es planteja com una sessió per a abordar alguna temàtica d'interès o problemàtica actual de les administracions locals en quant al patrimoni. Mentre que la formació en patrimoni respon a una voluntat de transmetre coneixements patrimonials d'un territori concret al públic general.

- S'ha organitzat una sessió formativa per tractar “**Compatibilitats en patrimoni i energies renovables**” destinada a càrrecs polítics i tècnics dels diversos ajuntaments vinculats al programa per a facilitar eines de planificació municipal en la temàtica tractada. També per a generar una taula de debat per a una situació cada vegada més freqüent i intensa als municipis com és la instal·lació de sistemes de plaques solars i altres sistemes alternatius de generació d'energia, sovint de difícil resolució.
- Programa de **Formació en Patrimoni Local a Gualta - Fes-te amfitrió**; s'ha reeditat l'activitat formativa adreçada al públic general per a conèixer més a fons els elements patrimonials del municipi així com adquirir eines per a la realització bàsica de guiatges. Aquesta és una activitat que s'ha plantejat d'executar de manera bianual, ja que fa dos

anys es va realitzar per primera vegada al municipi de Bellcaire d'Empordà. Enguany s'ha organitzat conjuntament amb el suport i col·laboració de l'Ajuntament de Gualta, i ha tingut una afluència de públic de 25 persones que ha superat totes les expectatives inicials.

El programa formatiu ha constat de tres sessions, dues de les quals de format més teòric, i una en format teòrico-pràctic, que han donat continguts sobre patrimoni històric i cultural, patrimoni natural i eines bàsiques de guiatge. Totes elles s'han dut a terme al municipi de Gualta per tal de tenir al context immediat els continguts tractats a les sessions, apropant així activitats al territori d'una manera integral.